

Verksamhetsförändringar som berör avdelningsplatser, serviceboende med heldygnsomsorg för äldre och intervallvårdsplatser i det mellersta området

Välfärdsområdesstyrelse 19.10.2026

ÖVPH/5944/00.01.01/2026

Beredare Kotanen Heidi, sektordirektör för äldre personer
Tony Pellfolk, verksamhetsområdesdirektör för hem- och boendeservice
Christian Palmberg, verksamhetsområdesdirektör för sjukhusservice
Johanna Syren, överskötare
Marketta Koskela, chef för boendeservice för äldre
Marjo Orava, chefsöverskötare
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 486 7593, fornamn.efternamn@ovph.fi

Verkställigheten av det framtids- och utvecklingsprogram som godkändes av välfärdsområdesfullmäktige har påbörjats genom att planeringen av verksamhetsförändringar i det mellersta området har inletts. Målet med beredningen är att bättre möta klienternas servicebehov, utveckla servicen i enlighet med strategin och samtidigt uppnå de sparmål som välfärdsområdesfullmäktige godkände för åren 2026 och 2027.

Målet är att var och en ska få den vård och service som behövs på rätt nivå. För närvarande finns det personer på allmänmedicinska avdelningar som väntar på en plats inom boendeservice men som inte längre behöver avdelningsvård eftersom de redan har beviljats en plats. Det här belastar även den specialiserade sjukvårdens avdelningar, eftersom överföringen av klienterna till de allmänmedicinska avdelningarna fördröjs. Målet är att trygga rätten till en plats inom boendeservicen inom den lagstadgade tidsfristen efter att servicen har beviljats och att göra verksamheten smidigare i hela servicekedjan.

Vid sitt sammanträde i augusti (31.8.2026 § 152) beslutade välfärdsområdesstyrelsen att godkänna att samarbetsförhandlingar inleds. Samarbetsförhandlingar har förts mellan den 9 september och den 28 september 2026.

Bakgrundsinformation

Ända sedan välfärdsområdet inledde sin verksamhet har man fäst uppmärksamhet vid boendeservicens kapacitet och vid att tjänsterna för äldre ska tillhandahållas på rätt nivå och på rätt plats. Servicen och stödet som ges i hemmet har utökats och förbättrats. Kriterierna för olika tjänster har harmoniserats i hela området. Under 2025 och 2026 har antalet avdelningsplatser och platser inom serviceboende med heldygnsomsorg för äldre minskats.

Kösituationen inom boendeservicen följs aktivt upp. Köerna har hållits på samma nivå eller blivit kortare. Servicen ska ordnas på rätt vårdnivå snabbare än i nuläget efter att servicebehovet har konstaterats.

Mellan januari och juli 2026 väntade i genomsnitt 142 klienter på serviceboende med heldygnsomsorg för äldre. Enligt lagen ska en klient som fått ett jakande beslut om beviljande av serviceboende med heldygnsomsorg erbjudas boendeservice senast inom tre månader från det att ärendet anhängiggjorts. Under år 2026 har man haft klienter som väntat i över tre månader, både i hemmet och på avdelningar.

Över hälften av dem som står i kö för boendeservice bor i Vasa eller Korsholm. Vecka 40 var totalt 58 Vasabor och 22 Korsholmsbor i kö. Under samma vecka var sammanlagt 72 patienter på allmänmedicinska avdelningar med ett beslut om att de beviljats en boendeserviceplats. Till aktiverings- och rehabiliteringsavdelningar anvisar man i huvudsak patienter med ett beslut om boendeserviceplats. Avdelningarna i Malax, Korsholm och Nykarleby fungerar som utvärderings- och rehabiliteringsavdelningar i välfärdsområdet. Cirka 38 procent av patienterna på dessa avdelningar utskrivs hem.

Förändringar och åtgärder

Verksamhetsförändringarna i det mellersta området syftar till att påskynda klientflödet i hela servicekedjan. De längsta köerna till boendeservice finns i Vasa och Korsholm. Förändringarna bidrar till att personer som fått ett jakande beslut om boendeservice får tillgång till en plats snabbare. I och med att servicekedjan blir smidigare kan man förkorta vårdperioderna inom avdelningsvården och erbjuda klienter och patienter vård och service på rätt nivå.

Sammanfattning över platsförändringarna i det mellersta området

Service	Antalet platser 5/2026	Förändring jämfört med nuläget
Avdelningsplatser inom den specialiserade sjukvården	142	- 18 platser (max.)
Allmänmedicinska akutavdelningsplatser, allmänmedicinska utvärderings- och rehabiliteringsplatser	92	+ 17 akuta allmänmedicinska platser på centralsjukhuset Utredning gällande en avdelning för särskild omsorg -9 utvärderings- och rehabiliteringsplatser
Avdelningsplatser för palliativ vård	14	Ingen förändring
Boendeserviceplatser för äldre (Vasa, Laihela, Korsholm)	852 (egna 453, köpta 399)	+ 34 egna platser
Intervallvårdsplatser (Vasa, Laihela, Korsholm)	52 (i Vasa har 8 platser tillfälligt omvandlats 24/7 till boendeserviceplatser)	- 6 platser

- Intervallvårdsplatserna i Vasa flyttas till den allmänmedicinska avdelningens lokaler i Korsholm.
- Intervallvårdsplatser som finns i Vasa omorganiseras till platser för serviceboende med heldygnsomsorg.
- Den allmänmedicinska avdelningsvården i Korsholm kommer att upphöra när utrymmena har anpassats så att de lämpar sig för intervallvård.
- I fortsättningen ska intervallvårdsplatserna i Vasanejden koncentreras till Korsholm och Malax.
- Cirka 17 akutplatser för allmänmedicin ska öppnas i H-huset på centralsjukhuset. Dessa kommer samtidigt att fungera som en undervisningsavdelning.
- På den specialiserade sjukvårdens avdelningar ska antalet platser minskas med högst 18 platser, varav 10 inom kirurgin.

Det totala antalet platser inom allmänmedicinen ska minskas med 9 platser, medan avdelningsplatserna inom den specialiserade sjukvården ska minskas med högst 18 platser. Vid behov kan en del av de allmänmedicinska avdelningarna utöka antalet platser.

Den kirurgiska avdelningsverksamheten koncentreras från tre flyglar till två. Målet med denna förändring är att endast kirurgiska patienter ska vårdas på de kirurgiska avdelningarna. De allmänmedicinska patienterna flyttar till de lokaler som blir lediga i samband med förändringen. Där öppnas en akut allmänmedicinsk avdelning med 17 platser. I det mellersta området har det funnits ett behov av fler akuta allmänmedicinska platser. I och med förändringen kommer dessa att finnas i anslutning till centralsjukhuset. Syftet med avdelningen är att förbättra servicekedjan mellan den specialiserade sjukvården och primärvården samt göra det lättare att överföra patienter till fortsatt vård i rätt tid. Avdelningen planeras bli en undervisningsavdelning. Målet är att främja servicekvaliteten, serviceeffektiviteten och servicetillgängligheten samt personalens kompetens. Verksamhetsmodellen stöder mångprofessionellt lärande i en starkt tvåspråkig verksamhetsmiljö, utvecklar handledningen av studerande och ökar antalet praktikplatser. Dessutom stärker modellen samarbetet mellan läroinrättningarna och välfärdsområdet samt skapar bättre förutsättningar för att koppla forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet till det praktiska patientarbetet.

Till följd av de föreslagna förändringarna ökar antalet platser inom serviceboende med heldygnsomsorg med 34 platser. Intervallvårdsplatserna minskar med 6 platser. I samband med förändringen av intervallvårdsplatserna har man beaktat såväl tidigare temporära arrangemang som pågående förändringar i verksamheten. I det mellersta området har intervallvårdsplatserna utnyttjats till cirka 84 procent. Genom effektivare planering kan kapaciteten höjas för att säkerställa att antalet platser är tillräckligt. Enligt nuvarande bedömningar kan närståendevårdarnas lagstadgade ledigheter tryggas också i fortsättningen. Syftet med intervallvården är att stödja klienternas möjligheter att bo hemma och bevara sin funktionsförmåga utöver den lagstadgade servicen. Om klienternas behov kräver det kan man vid behov öppna fler intervallvårdsplatser.

Dessutom har man satsat på service som ges i hemmet. Exempelvis stöder familjevård i hemmet närståendevårdarnas ork och hjälper klienterna att upprätthålla sin funktionsförmåga. För många klienter är hemmet den miljö som bäst stöder rehabilitering och upprätthållandet av funktionsförmågan. Utöver intervallvården har en del av de allmänmedicinska avdelningarna utvecklats till utvärderings- och rehabiliteringsavdelningar. Deras uppgift ska i fortsättningen vara att stödja klienternas möjligheter att bo hemma, i stället för att fungera som väntplatser för personer som väntar på en boendeserviceplats.

Vid sidan av de föreslagna ändringarna är det viktigt att man i linje med strategin fortsätter att stöda förebyggande och lättare tjänster. I och med förändringarna kan hemsjukhusets verksamhet stärkas. Klienterna ska i första hand hänvisas till lämpliga lättare tjänster i stället för till tyngre tjänster.

Ekonomiska konsekvenser

Det huvudsakliga målet med förändringarna är att göra klientflödet smidigare och säkerställa att klienterna får rätt service. För att uppnå detta behöver resurser omfördelas för att stärka servicen inom serviceboende med heldygnsomsorg i det mellersta området. Konsekvenserna av sparåtgärderna kommer att märkas inom den specialiserade sjukvården. Kostnadsbesparingar uppnås när klienter och patienter får vård på rätt nivå. Den totala sparpotentialen uppskattas till cirka 1 miljon euro.

Frågor som observerats i samband med förhandsbedömningen av konsekvenserna

Det kommer även i fortsättningen att finnas tillräckligt med behovsbaserade sjukvårdsplatser (inom den specialiserade sjukvården + allmänmedicinen), eftersom man redan för tillfället har kunnat vårda ett stort antal personer som hör till den övriga servicenivån på dessa platser.

I samband med förhandsbedömningen av konsekvenserna har man också bedömt hur belastningen på verksamheten påverkas av olika flaskhalsar och hur möjligheten att få

vård på det egna modersmålet (finska och svenska) ska tryggas. Enligt konsekvensbedömningen kommer den nu planerade förändringen att förbättra läget i det mellersta området betraktat från ett klientperspektiv. I samband med förändringen kommer arbetsbördan och osäkerheten bland personalen dock tillfälligt att öka.

För att trygga en smidig och tillgänglig vård- och servicekedja för äldre anses det vara nödvändigt att öka antalet platser för serviceboende med heldygnssorg. Sammantaget bedöms förändringen främja en ändamålsenligare resursanvändning och förbättra balansen mellan servicebehovet och den tillgängliga servicen i regionen.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår att styrelsen ska godkänna planen för ändringen av verksamheten i det mellersta området enligt följande:

Styrelsen godkänner beredningen av verksamhetsförändringarna i det mellersta området i enlighet med förslaget. Verktälligheten av förändringen kan inledas under hösten 2026.

- En intervallvårdsenhet öppnas i avdelningslokalerna i Korsholm.
- Intervallvårdsplatserna i Vasa omvandlas till platser för serviceboende med heldygnssorg.
- De tre kirurgiska avdelningarna blir två, och en ny akut allmänmedicinsk avdelning öppnas i H-huset.

Beslut:

Bilagor

Bilaga 1 EVA Riskhanteringsplan

Bilaga 2 EVA Riskpoäng - Riskipisteet

Kompletterande material